

Dosarul nr. 3r-178/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

12 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul depus de Rotaraș Ivan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaraș Ivan împotriva Primăriei comunei Recea raionul Rîșcani și Consiliului Local Recea raionul Rîșcani, intervenienți accesorii Frecăuțan Alexandru, reprezentantul satului Sverdiac (primăria comunei Recea), administrația ansamblului de dansuri „Rapsodia”, directorul Liceul Teoretic Recea Roman Jana, Chetrari Marina, Chetrari Viorica, preotul Dascăl Constantin, Pădureac Ana, Cojocari Grigore, Cojocari Aliona, Grițco Ștefan, Grițco Olga, Buzinschi Silvia, Buzinschi Oleg, Antoniuc Serghei și Întreprinderea Municipală Biroul de Proiectare, Prospectare și Servicii a Arhitectului Șef Raional Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rotaraș Ivan împotriva hotărârii din 2 martie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul Central, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a ț ă :

La 17 septembrie 2018, Rotaraș Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului Local Recea, raionul Rîșcani cu privire la anularea actelor administrative.

Prin hotărârea din 6 noiembrie 2018 a Judecătoria Drochia, sediul Central, a fost respinsă acțiunea depusă de Rotaraș Ivan împotriva Primăriei și Consiliului Local Recea, raionul Rîșcani cu privire la anularea ordinii de zi și deciziilor Consiliului Comunal Recea, raionul Rîșcani din data de 29 mai 2018.

Prin decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de către Rotaraș Ivan, casată hotărârea din 6 noiembrie 2018 a Judecătoria Drochia, sediul Central cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii: Frecăuțan Alexandru (secretar interimar al Consiliului comunal Recea raionul Rîșcani; inginer cadastral); reprezentantul satului Sverdiac (primăria comunei Recea); administrația ansamblului de dansuri „Rapsodia” satul Recea raionul Rîșcani; directorul Liceul Teoretic Recea Roman Jana; Chetrari Marina; Chetrari Viorica; preotul Dascăl Constantin; Pădureac Ana; Cojocari Grigore și Cojocari Aliona; Grițco Ștefan și Grițco Olga; Buzinschi Silvia și Buzinschi Oleg; Antonciuc Serghei și Întreprinderea Municipală Biroul de Proiectare, Prospectare și Servicii a Arhitectului Șef Raional Rîșcani.

Prin hotărârea din 2 martie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Rotaraș Ivan împotriva Primăriei comunei Recea raionul Rîșcani și Consiliului Local Recea raionul Rîșcani, intervenienți accesorii Frecăuțan Alexandru, reprezentantul satului Sverdiac (primăria comunei Recea), administrația ansamblului de dansuri „Rapsodia”, directorul Liceul Teoretic Recea Roman Jana, Chetrari Marina, Chetrari Viorica, preotul Dascăl Constantin, Pădureac Ana, Cojocari Grigore, Cojocari Aliona, Grițco Ștefan, Grițco Olga, Buzinschi Silvia, Buzinschi Oleg, Antonciuc Serghei și Întreprinderea Municipală Biroul de Proiectare, Prospectare și Servicii a Arhitectului Șef Raional Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ.

La 27 martie 2020, Rotaraș Ivan prin intermediul oficiului poștal, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 2 martie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

Prin încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rotaraș Ivan împotriva hotărârii din 2 martie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 8 iulie 2020, Rotaraș Ivan a depus recurs împotriva încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

A susținut că la caz, instanța de apel urma să emită o încheiere prin care să nu dea curs cererii de apel, prin oferirea unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume, depunerea cererii de apel motivate împotriva hotărârii contestate.

Astfel, a relatat că încheierea de declarare a apelului ca inadmisibil este indisolubil legată de un act judecătoresc de dispoziție prin care se stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar sancțiunea procedurală de declarare a apelului ca fiind inadmisibil, survine doar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

În opinia recurentului, prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) și f) din Codul administrativ, nu pot fi privite separat de prevederile art. 235 din același cod, care obligă instanța să indice asupra neajunsurilor depistate la faza verificării condițiilor de admisibilitate a cererii de apel.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și remiterea cauzei la Curtea de Apel Bălți, în același complet de judecători pentru examinarea apelului în fond.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 19 iunie 2020. Totodată, se constată că încheierea instanței de apel a fost notificată recurentului Rotaraș Ivan în data de 24 iunie 2020, fapte ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorilor recomandate (f. d. 77, vol. II).

Astfel, recursul din 8 iulie 2020, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Rotaraș Ivan împotriva hotărârii din 2 martie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În corespundere cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că hotărârea motivată din 2 martie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost notificată apelantului în data de 8 mai 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorilor recomandate (f. d. 70, vol. II).

Instanța de recurs reține că potrivit cu art. 1 din hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

În conformitate cu art. 3 și art. 4 din aceeași hotărâre, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova. Toate dispozițiile emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova intră în vigoare din momentul emiterii.

Prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență au fost întrerupte, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. Respectiv, termenul de prezentare a apelului motivat pentru Rotaraș Ivan după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

Așadar, din analiza normei enunțate rezultă că Rotaraș Ivan urma să prezinte apelul motivat în termen de 30 de zile, până la data de 15 iunie 2020.

În această privință, actele cauzei atestă că Rotaraș Ivan în termenul de 30 de zile acordat de lege, nu a depus apelul motivat, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, corect a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar conform alin. (2) lit. e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Argumentele recurentului precum că instanța urma să stabilească un termen pentru înlăturarea neajunsurilor conform art. 235 Cod administrativ, nu pot fi reținute ca întemeiate, deoarece rezultând din aceste prevederi legale, instanța de judecată stabilește un termen pentru neînlăturarea neajunsurilor doar în cazurile prevăzute de art. 233 alin. (1), (2) și art. 234 alin. (1), care nu cuprinde și cazul în care cererea de apel nu este motivată.

De altfel, în atare situații art. 232 alin. (2) Cod administrativ, stabilește fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din contextul normei enunțate, este de înțeles că ține de obligația părților de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii

motivate, iar instanța de judecată nu este ținută de faptul acordării unui termen pentru înlăturarea neajunsurilor în acest sens.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine, completul specializat în cauze de contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivată a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz nu se atestă.

În speță, s-a constatat că apelantul cunoscând despre necesitatea depunerii apelului nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege, iar ulterior despre suspendarea termenului respectiv și începerea curgerii termenului după încetarea stării de urgență, totuși până la moment cererea de apel motivată nu a fost prezentată instanței de apel aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara inadmisibil apelul.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Rotaraș Ivan nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Ca și consecință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Rotaraș Ivan.

Se menține încheierea din 19 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotaraș Ivan împotriva Primăriei comunei Recea raionul Rîșcani și Consiliului Local Recea raionul Rîșcani, intervenienți accesorii Frecăuțan Alexandru, reprezentantul satului Sverdiac (primăria comunei Recea), administrația ansamblului de dansuri „Rapsodia”, directorul Liceul Teoretic Recea Roman Jana, Chetrari Marina, Chetrari Viorica, preotul Dascăl Constantin, Pădureac Ana, Cojocari Grigore, Cojocari Aliona, Grițco Ștefan, Grițco Olga, Buzinschi Silvia, Buzinschi Oleg, Antoniuc Serghei și Întreprinderea Municipală Biroul de Proiectare, Prospectare și Servicii a Arhitectului Șef Raional Rîșcani cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan